

**KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZĖS
ADMINISTRACINIŲ NUOBAUDŲ SKYRIMO UŽ STACIONARIAIS GREIČIO MATUOKLIAIS NUSTATYTUS PAŽEIDIMUS
VEIKLOS SRITYJE IŠVADOJE PATEIKTŲ REKOMENDACIJŲ STEBĖSENA**

PATEIKTŲ PASIŪLYMŲ ĮGYVENDINIMAS

Informaciją apie pasiūlymų įgyvendinimą pateikta Policijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 2020 m. vasario 27 d. raštu Nr. 5-S-3256 ir 2020 m. lapkričio 20 d. raštu Nr. 5-S-16275.

Eil. Nr.	STT pasiūlymai	Planuojamos įgyvendinti priemonės	Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas
	<i>Išvadoje dėl korupcijos rizikos analizės nurodyti pasiūlymai.</i>	Atsižvelgta – detalizuoti, nurodyti kaip? Atsižvelgta iš dalies – detalizuoti, nurodyti kaip? Pagrįsti, kodėl atsižvelgta tik iš dalies? Neatsižvelgta – pagrįsti kodėl?	
1.	<i>Aiškiai atskirti Kelių eismo taisyklių pažeidimus tiriančių policijos įstaigų funkcijas ir nustatyti atvejus, kada KET pažeidimų tyrimą atlieka Lietuvos kelių policijos tarnyba.</i>	Atsižvelgta. Lietuvos policijos generalinio komisaro 2020 m. spalio 6 d. įsakymu Nr. 5-V-836 pakeistas ir nauja redakcija išdėstytas Lietuvos policijos generalinio komisaro 2010 m. vasario 9 d. įsakymas Nr. 5-V-127 „Dėl Kelių eismo taisyklių pažeidimų, užfiksuotų stacionariomis ar mobiliosiomis teisės pažeidimų fiksavimo sistemomis, tyrimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir Kelių eismo taisyklių pažeidimų, užfiksuotų stacionariomis ar mobiliosiomis teisės pažeidimų fiksavimo sistemomis, tyrimo tvarkos aprašas (naujas pavadinimas – Kelių eismo taisyklių pažeidimų, užfiksuotų stacionariomis ar mobiliosiomis teisės pažeidimų fiksavimo sistemomis, tyrimo ir administracinių nusižengimų bylų nagrinėjimo organizavimo policijos įstaigose tvarkos aprašas) (toliau – Tyrimo tvarkos aprašas). Tyrimo tvarkos apraše aiškiai atskirtos Kelių eismo taisyklių (toliau – KET) pažeidimus tiriančių policijos įstaigų funkcijos ir nustatyti atvejai, kada KET pažeidimų, užfiksuotų stacionariomis ar mobiliosiomis teisės pažeidimų fiksavimo sistemomis (toliau – PFS) tyrimą atlieka Lietuvos kelių policijos tarnyba (toliau – LKPT). Vadovaujantis aprašu, tyrimas dėl PFS užfiksuotų nusižengimų atliekamas ir rašytinis tokių pažeidimų bylų nagrinėjimas vyksta LKPT. Kitose policijos įstaigose tyrimas atliekamas, kai dėl padaryto pažeidimo į jas atvyksta administracinio nusižengimo padarymu įtariamasis asmuo, transporto priemonės savininkas (valdytojas), juridinio asmens vadovas ar kitas juridinio asmens atsakingas asmuo (Tyrimo tvarkos aprašo 24 punktas), taip pat tais atvejais, kai pareigūnas, vykdydamas eismo kontrolę ar tirdamas administracinį nusižengimą ir dalyvaujant asmeniui surašydamas protokolą, taip pat dalyvaujant asmeniui priimdamas nutarimą administracinių nusižengimų bylose, nustato, kad su Administracinių nusižengimų registre (toliau – ANR) patikrinta transporto priemone padarytas PFS užfiksuotas pažeidimas ir dėl jo nesurašytas protokolas, pranešimas ar šaukimas (Tyrimo tvarkos aprašo 23 punktas). Bylos nagrinėjimas rašytinio proceso tvarka kitose policijos įstaigose vyksta, kai asmuo neatvyksta į žodinį bylos nagrinėjimą, byla nagrinėjama jam nedalyvaujant rašytinio proceso tvarka policijos	Pasiūlymas įgyvendintas. Pastabų ir pasiūlymų nėra.

		įstaigoje, kurioje paskirtas žodinis bylos nagrinėjimas (Tyrimo tvarkos aprašo 23 punktas). Bylos nagrinėjimas žodinio proceso tvarka vyksta (Tyrimo tvarkos aprašo 26.2 papunktis): policijos įstaigoje pagal administracinėn atsakomybėn traukiamo asmens gyvenamąją vietą (išskyrus bylas dėl ANK 431 straipsnyje numatytų administracinių nusižengimų, kurios nagrinėjamos pagal administracinio nusižengimo padarymo vietą) arba administracinio nusižengimo padarymo vietą; protokolo surašymo vietoje, kai ta vieta atitinka Tyrimo tvarkos aprašo 26.2.1 papunktyje nurodytą vietą ir į protokolą neįrašomas administracinis nurodymas bei nutarimas priimamas iš karto. LKPT žodinis bylos nagrinėjimas nevyksta.	
2.	<i>AVPK vadovui užtikrinti tolygų pareigūnų ir darbuotojų darbo krūvį, kad administracinių nusižengimų bylų nagrinėjimo trukmė būtų kuo trumpesnė.</i>	Atsižvelgta. Vadovaujantis Kelių eismo taisyklių pažeidimų, užfiksuotų pažeidimų fiksavimo sistemomis, tyrimo centralizavimo koncepcija, patvirtinta Lietuvos policijos generalinio komisaro 2020 m. liepos 27 d. įsakymu Nr. 5-V-647 „Dėl Kelių eismo taisyklių pažeidimų, užfiksuotų pažeidimų fiksavimo sistemomis, tyrimo centralizavimo koncepcijos ir įgyvendinimo plano patvirtinimo“, ir Tyrimo tvarkos aprašu, tyrimas dėl PFS užfiksuotų pažeidimų nuo 2020 m. spalio 6 d. vykdomas LKPT. LKPT Administracinės veiklos ir eismo priežiūros skyriuje įsteigtas Administracinių nusižengimų administravimo poskyris, kuriame yra 25 statutinių valstybės tarnautojų ir 13 darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybės. Pakeitus galiojusią PFS tyrimo tvarką ir įgyvendinus minėtą centralizavimo koncepciją, tikimasi, kad bus užtikrintas kokybiškas ir efektyvus PFS užfiksuotų pažeidimų ištyrimas laiku ir užtikrintas racionalus žmogiškųjų išteklių panaudojimas.	Pasiūlymas įgyvendintas. Pastabų ir pasiūlymų nėra.
3.	<i>Svarstyti dėl Administracinių nusižengimų registro tobulinimo galimybių, kad būtų galima paskirti už daugiau nei vieną administracinio nusižengimo nagrinėjimą atsakingą tą patį pareigūną, sukurti bylų nagrinėjimo tarpinius terminus ir būtų galima atsirinkti pažeidimus pagal nagrinėjimo terminui likusį laiką, taip pat nustatyti pačių AVPK vykdomas vidaus kontrolės priemones.</i>	Atsižvelgta. Vadovaujantis Policijos įstaigų vidaus kontrolės tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos policijos generalinio komisaro 2016 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 5-V-903 „Dėl Policijos įstaigų vidaus kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo“ (nauja šio aprašo redakcija patvirtinta 2019 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. 5-V-273), kuris nustato Policijos departamento ir jam pavaldžių policijos įstaigų veiklos organizuojant ir vykdant vidaus kontrolę ir rizikų valdymą tikslus ir tvarką, kiekviena policijos įstaiga yra pasirengusi savo vidaus kontrolės priemonių taikymo tvarką ir būtent policijos įstaigos vadovas yra atsakingas už efektyviausių priemonių rizikos veiksniams konkrečioje policijos įstaigoje mažinti ar pašalinti nustatymą ir taikymą. Pažymėtina, kad, vadovaujantis šiuo aprašu, rizikų valdymo procesas policijoje yra atliekamas kiekvienais kalendoriniais metais. Policijos departamentui nustačius prioritetines kuruojamos veiklos srities kryptis svarbiausiems rizikoms veiksniams mažinti, vidaus kontrolės priemonės kiekvienais metais orientuojamos į atitinkamas veiklos sritis, kuriose nustatoma didžiausia rizika. 2020 metais eismo saugumas yra priskiriamas vidutinio prioriteto rizikai, todėl suaktyvintos vidaus kontrolės priemonės šioje srityje – jas orientuojant į administracinių nusižengimų, užfiksuotų PFS, tyrimo kokybės vertinimą. 2020 m. LKPT atliko apskričių vyriausiųjų policijos komisariatų veiklos (toliau – apskr. VPK), atliekant PFS užfiksuotų KET pažeidimų tyrimus, kai atsakomybė numatyta ANK 416 str. 4, 5, 6 d., įvertinant 2019 m. pradėtas administracinių nusižengimų bylų teisenas, patikrinimus. Patikrinimus dėl PFS užfiksuotų KET pažeidimų tyrimo policijos įstaigose atliko ir apskr. VPK. Tyrimo tvarkos aprašo 38 punkte nustatyta, kad pažeidimų tyrimo veiklą pagal kompetenciją kontroliuoja ir apskr. VPK. Tyrimo tvarkos aprašo 39 punkte reglamentuota, kad Tyrimo tvarkos aprašo reikalavimų tinkamą vykdymą užtikrina policijos įstaigų padalinių, kuriuose atliekamas tyrimas, vadovai. Dėl STT išvadoje pateikto siūlymo tobulinti ANR funkcionalumą, kad būtų galima paskirti už daugiau nei vieną administracinio nusižengimo nagrinėjimą atsakingą tą patį pareigūną, sukurti bylų nagrinėjimo tarpinius terminus ir būtų galima atsirinkti pažeidimus pagal nagrinėjimo terminui likusį laiką, LKPT 2020 m. sausio 20 d. raštu Nr. 39-S-59 „Dėl Administracinių nusižengimų registro funkcionalumo tobulinimo“ (toliau – raštas Nr. 39-S-59) kreipėsi į Informatikos ir	Pasiūlymas įgyvendintas. Pastabų ir pasiūlymų nėra.

		ryšių departamentą prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – Informatikos ir ryšių departamentas). Šie ANR funkcionalumo tobulinimo darbai dar neatlikti.	
4.	<i>Nustatyti administracinių nusižengimų nagrinėjimo eiliškumą ir jo laikymąsi užtikrinančias priemones, taip pat sustiprinti vidaus kontrolę, kad anksčiau užfiksuoti administraciniai nusižengimai būtų išnagrinėti pirmiau nei vėliau užfiksuoti nusižengimai arba nustatomi kiti pakankamai aiškūs ir apibrėžti kriterijai, kuriais remiantis pasirenkamas administracinių nusižengimų nagrinėjimo eiliškumas, pavyzdžiui, pažeidimo mastas, pavojingumas ar t. t. Kadangi šiuo metu Administracinių nusižengimų registre išskirti administracinius nusižengimus pagal kokius nors kriterijus nėra galimybės, siūlome svarstyti dėl šio registro tobulinimo.</i>	<p>Atsižvelgta. Tyrimo tvarkos aprašo 4 punkte numatytas PFS užfiksuotų pažeidimų apdorojimo eiliškumas („4. Pareigūnai ir darbuotojai, apdorodami pažeidimo duomenis, atsižvelgia į ANK 39 straipsnyje įtvirtintą administracinių nuobaudų skyrimo terminą. Nesant grėsmės, kad užfiksuoti pažeidimai nebus laiku apdoroti ir ištirti, prioritetas apdorojant teikiamas ANK 416, 417, 421 straipsniuose ir 420 straipsnio 1 dalyje numatytiems pažeidimams. Tokių pačių pažeidimų duomenų apdorojimui prioritetas teikiamas anksčiau padarytiems pažeidimams.“), o 8 punkte tyrimo eiliškumas („8. Tarnybos pareigūnas, gavęs pavedimą atlikti tyrimą, įvertina gautų tirti pažeidimų pavojingumą ir jų padarymo datą. Įvertinęs pažeidimų padarymo datą ir nustatęs, kad nėra grėsmės, jog jie nebus ištirti per ANK 39 straipsnyje įtvirtintą administracinių nuobaudų skyrimo terminą, pareigūnas prioritetą tyrimui skiria pavojingiausiems pažeidimams pagal tokią ANK straipsnių (jų dalių) seką: 416 straipsnio 6 dalis, 416 straipsnio 5 dalis, 416 straipsnio 4 dalis, 420 straipsnio 1 dalis, 421 straipsnis, 417 straipsnio 4 dalis, 416 straipsnio 2 ir 3 dalys, 415 straipsnio 2 dalis ir 417 straipsnio 1 dalis, kiti straipsniai (jų dalys). Tokių pačių pagal pavojingumą pažeidimų tyrimui prioritetas teikiamas anksčiau padarytiems pažeidimams.“).</p> <p>Pažymėtina, kad, pradėjus veikti automatinio administracinių nusižengimų protokolų surašymo procesui, procesiniai dokumentai ANR susiformuoja ir išsiunčiami transporto priemonės savininkui nedelsiant už visus KET pažeidimus, t. y. piktnaudžiavimo galimybė nepradedant tyrimo dėl pavojingiausių KET pažeidimų (pvz., greičio viršijimas daugiau kaip 50 km/val.) pašalinama. Siekiant suvaldyti korupcijos rizikas dėl KET pažeidimų tyrimų, kai procesiniai dokumentai automatiškai išsiunčiami, tačiau dėl tam tikrų priežasčių transporto priemonės savininkui ar jo nurodytam asmeniui neįteikiami (tyrimas dėl KET pažeidimų, kai nėra duomenų apie tinkamą procesinių dokumentų įteikimą, atliekamas įprasta tvarka), Tyrimo tvarkos aprašo 22 punkte nustatyta administracinio nusižengimo protokolų, pranešimų, šaukimų pakartotinio siuntimo tvarka. Be to, rašte Nr. 39-S-59 Informatikos ir ryšių departamentui pasiūlyta ANR numatyti galimybę nustatyti administracinių nusižengimų nagrinėjimo eiliškumą (pavyzdžiui, pažeidimo mastas, pavojingumas) ir jo laikymąsi užtikrinančias priemones. Šie ANR funkcionalumo tobulinimo darbai dar neatlikti.</p>	Pasiūlymas įgyvendintas. Pastabų ir pasiūlymų nėra.
5.	<i>Tobulinti Administracinių nusižengimų registrą, kad jame būtų galima formuoti atnaujintą Pranešimą dėl užfiksuoto Kelių eismo taisyklių pažeidimo, kuriame transporto priemonės savininkas, kai transporto priemonę vairavo kitas asmuo, turėtų nurodyti visus pagal ANK 611 straipsnio 1 dalį reikalaujamus vairavusio asmens duomenis.</i>	Atsižvelgta. 2020 m. sausio mėn. pranešimo forma ANR pakeista ir atitinka ANK 611 straipsnio reikalavimus.	Pasiūlymas įgyvendintas. Pastabų ir pasiūlymų nėra.

6.	<p><i>Vidaus teisės aktuose aiškiai nustatyti pakartotinio administracinio nusižengimo protokolo siuntimo tvarką ir kriterijus, kad būtų išvengta atvejų, kai priimami subjektyvūs sprendimai nesiųsti protokolo pakartotinai ir taip sudaryti prielaidas išvengti atsakomybės dėl suėjusio senaties termino.</i></p>	<p>Atsižvelgta. Tyrimo tvarkos aprašo 22 punkte nustatyta: „22. Gavus duomenų, kad išsiųsti protokolas, pranešimas, ar šaukimas nėra įteikti, registruose ir informacinėse sistemose patikrinama asmens, kuriam buvo išsiųsti dokumentai gyvenamoji vieta, darbovietė, mokymo įstaiga, ar asmuo nėra registruotas kaip bedarbis, ar turi elektroninį paštą, kurio adresą nurodė valstybės informacinėse sistemose ar registruose, kurie naudojami elektroniniu būdu teikiamoms paslaugoms gauti ar prievolėms įvykdyti, patikslinamas juridinio asmens adresas ar elektroninis paštas (kai dokumentai buvo siųsti juridiniam asmeniui). Patikrinus informaciją, ne vėliau kaip per trisdešimt kalendorinių dienų, o dėl aprašo 2 punkte pažeidimų – ne vėliau kaip per devyniasdešimt kalendorinių dienų nuo duomenų gavimo apie neįteiktus išsiųstus dokumentus surašomas naujas protokolas (pirmiau surašytasis pripažįstamas negaliojančiu), pranešimas ar atitinkamai šaukimas ir siunčiami pasirinktu adresu, kuriuo labiausiai tikėtina, kad siunčiamas dokumentas bus įteiktas. Jei dokumentai neįteikiami juos išsiuntus pakartotinai (išskyrus dėl aprašo 2 punkte nurodytų pažeidimų), ieškoma galimybės įteikti juos kitais būdais (nuvykstama į asmens gyvenamąją vietą, kreipiamasi į asmens gyvenamosios, darbo ar mokymosi vietos policijos įstaigą su prašymu įteikti dokumentus ir pan.). Jei išnaudojus galimus dokumentų įteikimo būdus jų įteikti nepavyksta, esant ANK 596 straipsnio 2 dalyje numatytiems pagrindams, skelbiama administracinė atsakomybėn traukiamo asmens paieška.“</p>	<p>Pasiūlymas įgyvendintas. Pastabų ir pasiūlymų nėra.</p>
7.	<p><i>Tobulinti registruotų laiškų įteikimo procesą ir svarstyti galimybę šių laiškų siuntimą prilyginti teismo procesinių dokumentų siuntimui, svarstyti dėl Administracinių nusižengimų registro tobulinimo, kad jame būtų galima atlikti paiešką pagal neįteiktus administracinio nusižengimo protokolus, o, priėmus sprendimą tobulinti registrą ir jį patobulinus, šaukimų ir kitų procesinių dokumentų įteikimo būdą papildyti policijos pareigūno tiesioginiu įteikimu.</i></p>	<p>Atsižvelgta. Policijos departamentas, inicijuodamas ANK pakeitimus, atkreipė dėmesį į procesinių dokumentų įteikimo problemą (asmens, siekdami išvengti atsakomybės, piktybiškai neima registruotų laiškų išsiųstų procesinių dokumentų) ir kartu su Vidaus reikalų ministerija parengtame Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 33, 38, 417, 424, 569, 573, 575, 589, 590, 595, 602, 610, 611, 612, 669, 682 ir 686 straipsnių pakeitimo įstatymo projekte Nr. XIIIIP-2672(2) pasiūlė procesinių dokumentų įteikimą el. paštu. Pažymėtina, kad 2019 m. pabaigoje buvo baigti techniniai ANR tobulinimo darbai ir atsirado galimybė procesinius dokumentus siųsti elektroniniu paštu, kurį asmenys nurodė valstybės informacinėse sistemose ar registruose. Be to, patobulinus ANR, atsirado galimybė pasirinkti, kuriuo adresu norima siųsti procesinius dokumentus (gyvenamosios vietos, darbo ar el. paštu), o dokumentai siunčiami naudojantis Nacionaline elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacine sistema. Pažymėtina, kad nuo 2020 m. sausio 1 d. ANK 573 straipsnio 1 dalyje dar labiau praplėstos galimybės siųsti procesinius dokumentus el. paštu. ANK 573 straipsnio 1 dalis papildyta šia nuostata: „Kai asmenys elektroninio pašto adresu nenurodė valstybės informacinėse sistemose ar registruose, šaukimai ir kiti procesiniai dokumentai administracinio nusižengimo teisenoje dalyvaujantiems asmenims elektroniniu paštu gali būti siunčiami asmeniui išreiškus pageidavimą gauti procesinius dokumentus konkrečioje administracinio nusižengimo byloje elektroniniu paštu.“</p> <p>Manytina, kad galiojantis ANK reglamentavimas yra pakankamas, jog tiesioginis pareigūno procesinių dokumentų įteikimas būtų laikomas tinkamu jų įteikimu. Administracinio nusižengimo protokolo formoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. birželio 22 d. nutarimu Nr. 640 „Dėl Administracinio nusižengimo protokolo, Nutarimo administracinio nusižengimo byloje, Nutarimo dėl administracinio nusižengimo, kai protokolas nesurašomas, formų ir jų pildymo taisyklių patvirtinimo“, yra skiltis, kurioje užpildomi duomenys apie protokolo gavimo datą. Atitinkamai, jei asmeniui buvo išsiųstas šaukimas atvykti pas administracinį nusižengimą tiriantį (bylą nagrinėjantį) pareigūną ar į teismą, tačiau tas šaukimas jo nepasiekė, asmeniui kils ANK 577 straipsnio 2 dalies 2 punkte įtvirtinta pareiga atvykti pas pareigūną ar į teismą ir tuo atveju, jei šaukimą pareigūnas įteiks tiesiogiai. Šiuo aspektu Tyrimo tvarkos aprašo 23.2 papunktyje nustatyta, kad pareigūnas, vykdydamas eismo kontrolę ar tirdamas administracinį nusižengimą ir dalyvaujant asmeniui surašydamas protokolą, taip pat dalyvaujant asmeniui priimdamas nutarimą administracinių nusižengimų byloje, privalo patikrinti ANR skiltyje „Dokumentai“, ar asmeniui, kuriam rašomas protokolas ar priimamas nutarimas, yra surašytų ir išsiųstų, tačiau neįteiktų galiojančių procesinių dokumentų ar šaukimų.</p>	<p>Pasiūlymas įgyvendintas. Pastabų ir pasiūlymų nėra.</p>

		<p>Nustatęs, kad yra tokių neįteiktų dokumentų, pareigūnas juos atspausdina, įteikia asmeniui ir apie įteikimą pažymi ANR skilties „Dokumentai“ lange „Pastabos“.</p> <p>ANR yra galimybė pažymėti informaciją apie tiesiogiai pareigūno asmeniui įteiktą administracinio nusižengimo protokolą (kai jis buvo anksčiau išsiųstas, bet neįteiktas) ar šaukimą atvykti pas administracinį nusižengimą tiriantį (bylą nagrinėjantį) pareigūną, t. y. tobulinti ANR šiuo aspektu nereikia. Rašte Nr. 39-S-59 Informatikos ir ryšių departamentui pasiūlyta ANR numatyti galimybę atlikti paiešką pagal neįteiktus administracinių nusižengimų protokolus. ANR šiuo metu dar nepatobulintas.</p>	
8.	<p><i>Užtikrinti administracinio nusižengimo nagrinėjimo procesą, kad dėl visų užfiksuotų administracinių nusižengimų būtų suformuoti ir išsiųsti administracinio nusižengimo protokolai su administraciniais nurodymais ar be jų arba svarstyti galimybę nusistatyti veiklos prioritetus, pagrįstus aiškiais kriterijais, kuriais remiantis pasirenkamas pažeidimų nagrinėjimo eiliškumas, pavyzdžiui, pažeidimo mastas, pavojingumas ar t. t.</i></p>	<p>Atsižvelgta. Vadovaujantis ANK įtvirtintais administracinių nusižengimų teisenos principais, pareigūnų pareigybių aprašymuose nustatytais funkcijomis, pareigūnams kyla pareiga pradėti teiseną (motyvuotai atsisakyti pradėti teiseną) gavus duomenis apie užfiksuotą administracinio nusižengimo požymių turinčios veikos padarymą ir atlikti tyrimą. Policijos įstaigų tam įgalioti pareigūnai pagal jiems pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas turi formuoti pavaldiems pareigūnams užduotis (taip pat ir tirti konkrečius administracinius nusižengimus) ir kontroliuoti pavaldiems pareigūnams pavestų užduočių įvykdymą.</p> <p>Tyrimo tvarkos apraše nustatyta tiesioginė LKPT pareigūno pareiga pavesti konkrečiam pareigūnui atlikti tyrimą („7. Tarnybos pareigūnas, turintis įgaliojimus pavesti atlikti tyrimą kitiems Tarnybos pareigūnams, konkrečiam Tarnybos pareigūnui atlikti tyrimą paveda, esant galimybei, registre. Jei registre nėra galimybės pavesti atlikti tyrimą, toks pavedimas suformuojamas (nurodomas (pažymimas) registro objekto identifikavimo kodas) elektroninėmis priemonėmis (bendrajame serveryje, el. paštu ar pan.).“). Be to, Tyrimo tvarkos apraše numatyti terminai, per kuriuos turi būti surašomas protokolai, šaukimas, išnagrinėjama byla („34. Protokolas dėl pažeidimo (aprašo 10 punkte numatytu atveju – šaukimas) paprastai surašomas per vieną mėnesį nuo aprašo 7 punkte nurodyto pavedimo atlikti tyrimą dienos, o protokolas dėl ANK 431 straipsnyje numatyto administracinio nusižengimo – per vieną mėnesį nuo nurodyto termino pranešti duomenis pabaigos. Byla paprastai išnagrinėjama per tris mėnesius, o aprašo 22 punkte numatytu atveju – per šešis mėnesius nuo aprašo 7 punkte nurodyto pavedimo atlikti tyrimą dienos.“). Vadovaujantis Tyrimo tvarkos aprašo 39 punktu, Tyrimo tvarkos aprašo reikalavimų tinkamą vykdymą užtikrina policijos įstaigų padalinių, kuriuose atliekamas tyrimas, vadovai. Tyrimo tvarkos aprašo 8 punkte nurodyti pažeidimų tyrimo prioritetai ir kriterijai.</p> <p>Siekiant, kad KET pažeidimų paskyrimas tirti konkrečiam pareigūnui būtų efektyvesnis, rašte Nr. 39-S-59 Informatikos ir ryšių departamentui pasiūlyta ANR numatyti galimybę nustatyti administracinių nusižengimų nagrinėjimo eiliškumą (pavyzdžiui, pažeidimo mastas, pavojingumas) ir jo laikymąsi užtikrinančias priemones. ANR šis funkcionalumas dar neatliktas. 2020 m. vidaus kontrolės priemonės orientuotos į administracinių nusižengimų, užfiksuotų prietaisų sistema, tyrimo kokybės vertinimą.</p>	<p>Pasiūlymas įgyvendintas. Pastabų ir pasiūlymų nėra.</p>
9.	<p><i>Svarstyti galimybes dėl baudų už duomenų nepateikimą pagal ANK 431 straipsnį didinimą, kad jos būtų lygios arba didesnės už baudas dėl greičio viršijimo, nustatytas ANK 416 straipsnyje:</i></p> <p><i>9.1. Nusprendus dėl būtinumo keisti nustatytas baudas, inicijuoti teisės aktų pakeitimus.</i></p>	<p>Atsižvelgta. Policijos departamentas, atsižvelgdamas į STT pasiūlymą, 2020 m. birželio 4 d. raštu Nr. 5-S-7152 kreipėsi į Vidaus reikalų ministeriją su pasiūlymu inicijuoti ANK 431 straipsnio pakeitimo projekto rengimą. Pasiūlyta papildyti 431 straipsnį nauja 3 dalimi: „3. Transporto priemonės savininkui (valdytojui) Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatyme nustatytų reikalavimų nurodyti pareigūnui duomenis apie asmenį, kuris nusižengimo padarymo metu valdė transporto priemonės savininkui (valdytojui) priklausančią transporto priemonę ar ja naudojosi, nevykdymas, kai vairuojant transporto priemonę padaryti šio kodekso 416 straipsnio 6 dalyje, 420 straipsnio 1, 2 dalyse, 426 straipsnio 1, 2, 4, 5 dalyse numatyti administraciniai nusižengimai, užtraukia baudą nuo šešių šimtų iki devynių šimtų eurų.“ Šiuo metu rengiamas ANK pakeitimo projektas.</p>	<p>Pasiūlymas įgyvendintas. Pastabų ir pasiūlymų nėra.</p>

	<p>9.2. Nustatyti vidaus tvarkoje, kad nepasitvirtinus transporto priemonės savininko ar kito asmens pateiktai informacijai apie pažeidimo padarymo metu transporto priemonę vairavusį asmenį taikomos atitinkamos administracinio poveikio priemonės.</p>	<p>Tyrimo tvarkos aprašo 15 punkte nustatyta, kad transporto priemonės savininkui (valdytojui), kuriam surašytas ir išsiųstas (įteiktas) protokolas ir (ar) pranešimas arba šaukimas, per nurodytą terminą pranešus, kad transporto priemonę vairavo kitas asmuo ir nenurodžius transporto priemonę valdžiusio ar ją naudojusio asmens duomenų, taip pat juridiniam asmeniui per tris darbo dienas nuo pranešimo gavimo dienos nepranešus duomenų apie transporto priemonę naudojusį ar atsakingą už transportą asmenį, pareigūnas surašo transporto priemonės savininkui (valdytojui), juridinio asmens vadovui ar kitam juridinio asmens atsakingam asmeniui protokolą dėl ANK 431 straipsnyje numatyto administracinio nusižengimo. Jei transporto priemonės savininkas (valdytojas) ar juridinis asmuo nurodo neteisingus, nevisus ANK 611 straipsnyje numatytus transporto priemonę valdžiusio, naudojusio ar atsakingo už transportą asmens duomenis ir dėl to negalima identifikuoti nurodyto asmens, susisiekus su transporto priemonės savininku (valdytoju) ar juridinio asmens atsakingu asmeniu arba išsiuntus pranešimą, pasiūloma per tris darbo dienas patikslinti reikalingus duomenis. Jei duomenys nepatikslinami, transporto priemonės savininkui (valdytojui) ar juridinio asmens vadovui ar kitam įgaliojamam asmeniui surašomas protokolas dėl ANK 431 straipsnyje numatyto administracinio nusižengimo.</p> <p>Atitinkami policijos pareigūno veiksmai, kai tyrimas atliekamas dalyvaujant transporto priemonės savininkui (valdytojui), reglamentuoti Tyrimo tvarkos aprašo 24 punkte. Tyrimo tvarkos aprašo 24.5 papunktyje nurodyta, jei asmeniui jau buvo išsiųstas pranešimas ir yra praėjęs numatytas terminas pateikti prašomus duomenis, o transporto priemonės savininkas (valdytojas), juridinio asmens vadovas ar kitas juridinio asmens atsakingas asmuo nepateikia prašomų duomenų, pareigūnas surašo ir įteikia protokolą dėl ANK 431 straipsnyje numatyto administracinio nusižengimo.</p> <p>Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo (toliau – SEAKĮ) 20 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad pareigūno reikalavimu transporto priemonės savininkas (valdytojas) turi šiam pareigūnui nurodyti ANK nustatytus duomenis apie asmenį, kuris nusižengimo padarymo metu valdė transporto priemonės savininkui (valdytojui) priklausančią transporto priemonę ar ją naudojos, o juridinio asmens vadovas ar kitas atsakingas asmuo privalo šiam pareigūnui nurodyti ANK nustatytus duomenis apie asmenį, kuris nusižengimo padarymo metu naudojos juridiniam asmeniui priklausančia transporto priemone. T. y. transporto priemonės savininkui (valdytojui) ar juridinio asmens vadovui (atsakingam asmeniui) numatyta pareiga pateikti duomenis ne apie vairuotoją, o transporto priemonę valdžiusį ar naudojusį asmenį.</p>	
10.	<p>Nustatyti, kad policijos pareigūnai vertina tik transporto priemonės savininko (valdytojo) pateiktą informaciją apie jam priklausančią transporto priemonę administracinio nusižengimo užfiksovimo metu vairavusį asmenį.</p>	<p>Atsižvelgta. Tyrimo tvarkos aprašo 9.2 papunktyje nurodyta, kad nustatęs, jog padaryta veika turi administracinio nusižengimo požymių, pareigūnas surašo transporto priemonės savininkui (valdytojui) ar jo nurodytam asmeniui protokolą su administraciniu nurodymu (tais atvejais, kai pagal ANK 610 straipsnio 2 dalį administracinis nurodymas negali būti surašomas, – tik administracinio nusižengimo protokolą). Kituose Tyrimo tvarkos aprašo punktuose nurodomi tyrimo veiksmai, kai transporto priemonės savininkas (valdytojas), kuriam surašytas ir išsiųstas (įteiktas) protokolas ir (ar) pranešimas arba šaukimas, per pranešime ar šaukime nurodytą terminą praneša, kad pažeidimą padarė kitas asmuo. Tyrimo tvarkos prašo 35 punkte nurodyta, kad, jei administracinė atsakomybėn traukiamas ne transporto priemonės savininkas (valdytojas), registre privalo būti įkelti dokumentai, kuriuose transporto priemonės savininkas (valdytojas) ar juridinio asmens atsakingas asmuo nurodo kitą asmenį.</p>	<p>Pasiūlymas įgyvendintas. Pastabų ir pasiūlymų nėra.</p>
11.	<p>Svarstyti galimybę nustatyti, kad policijos pareigūnai, atlikdami administracinio nusižengimo bylos tyrimą, kai transporto priemonės</p>	<p>Atsižvelgta. Policijos departamentas ir LKPT ne kartą siūlė keisti teisinį reglamentavimą (pvz., 2013 m. sausio 21 d. raštas Nr. 5-S-4674 Lietuvos Respublikos Vyriausybei ir Vidaus reikalų ministerijai; 2013 m. balandžio 8 d. raštas Nr. 39-S-1475 Lietuvos Respublikos Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetui) ir nustatyti, kad jeigu už atitinkamus KET pažeidimus nubaustas asmuo šiuos pažeidimus padaro naudodamasis kito asmens vardu registruota transporto priemone</p>	<p>Pasiūlymas įgyvendintas. Pastabų ir pasiūlymų nėra.</p>

<p><i>savininkas nurodo vairavusį asmenį užsienio šalies pilietį, tikrina nurodyto vairavusio asmens buvimą Lietuvos Respublikoje faktą ir nurodyto asmens tapatybę, o nustatius, kad buvo pateikti klaidingi vairavusio asmens duomenys, juos pateikęs asmuo turi būti traukiamas administracinė atsakomybė dėl duomenų nepateikimo.</i></p>	<p>ir per nustatytą terminą nesumoka jam paskirtos baudos, bauda išieškoma iš asmens, kurio vardu administracinio nusižengimo metu buvo Lietuvos Respublikoje registruota transporto priemonė. Be to, atsižvelgiant į tai, kad transporto priemonės savininko nurodytiems užsienyje gyvenantiems vairuotojams sudėtinga įteikti procesinius dokumentus, buvo siūloma nustatyti, kad tokių procesinių dokumentų įteikimas transporto priemonės savininkui būtų prilyginamas įteikimui jo nurodytam užsienyje gyvenančiam asmeniui. Pažymėtina, kad pasiūlymas dėl paskirtos baudos išieškojimo iš transporto priemonės savininko buvo pateiktas ir Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2017 m. rugsėjo 21 d. įsakymu Nr. 1V-659 sudarytai tarpžinybinei darbo grupei naujos redakcijos SEAKĮ parengti. Šiam siūlymui darbo grupėje buvo pritarta, tačiau šios darbo grupės parengto SEAKĮ projekto ateitis šiuo metu nėra aiški. Policijos departamentas 2020 m. birželio 4 d. raštu Nr. 5-S-7152 kreipėsi į Vidaus reikalų ministeriją su pasiūlymu inicijuoti SEAKĮ pakeitimo projekto rengimą, kuriame būtų įtvirtinta transporto priemonės savininkui (valdytojui) pareiga, perdavus jo vardu registruotą transporto priemonę asmeniui, neturinčiam Lietuvoje gyvenamosios vietos, laiduoti tam asmeniui skirtos baudos už KET pažeidimą sumokėjimą. Šiuo metu rengiamas SEAKĮ pakeitimo projektas.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad esant laisvam Europos Sąjungos piliečių judėjimui, sudėtinga gauti informaciją apie jų buvimą Lietuvoje faktą (tokia informacija nefiksuoja). Tai pasakytina ir apie trečiųjų šalių piliečius, kai jie atvyksta per vidinę Europos Sąjungos sieną (iš Lenkijos, Latvijos). Atsižvelgiant į STT pasiūlymą, Tyrimo tvarkos aprašo 12 punkte įtvirtinta tokia nuostata: „12. Transporto priemonės savininkui (valdytojui), kuriam surašytas ir išsiųstas (įteiktas) protokolas ir (ar) pranešimas arba šaukimas per pranešime ar šaukime nurodytą terminą pranešus, kad pažeidimą padarė užsienio valstybėje gyvenantis asmuo (išskyrus aprašo 2 punkte nurodytą atvejį), pareigūnas, prieš atlikdamas aprašo 11 punkte nurodytus veiksmus, siekdamas nustatyti, ar transporto priemonės savininkas (valdytojas) nevengia atsakomybės, peržiūri pažeidimo nuotrauką ar vaizdo įrašą, sutikrina matomą vairuotojo veido atvaizdą su transporto priemonės savininko (valdytojo), juridinio asmens vadovo veidu ar veido atvaizdu registruose, informacinėse sistemose, taip pat patikrina kitą tyrimui reikšmingą informaciją (pvz., nurodyto asmens buvimą Lietuvos Respublikoje faktą).“</p>	
---	--	--

12.	<i>Svarstyti galimybę įteisinti juridinio asmens atsakomybę už kai kuriuos administracinius nusižengimus, pavyzdžiui, juridiniam asmeniui priklausančia transporto priemone užfiksuotą greičio viršijimą, jeigu juridinis asmuo nepateikia vairavusio asmens duomenų.</i>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Atkreiptinas dėmesys, kad Policijos departamentas yra teikęs siūlymus įstatymuose (ANK, SEAKĮ, Administracinių teisės pažeidimų kodekse) numatyti, kad už neakivaizdžiai užfiksuotus pažeidimus visais atvejais atsako transporto priemonės savininkas (pasiūlymas paskutinį kartą teiktas Vidaus reikalų ministerijai 2017 m. lapkričio 23 d. raštu Nr. 5-S-11121). Pažymėtina, kad, Vidaus reikalų ministerijai pateikus pastarąjį siūlymą, buvo aptartos tokio projekto perspektyvos. Įvertintos grėsmės dėl tokio reglamentavimo atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijos principams (kaltas be kaltės), taip pat įvertintos Lietuvos Respublikos Seimo Teisės departamento išvados dėl Policijos departamento parengto ir 2009 m. gegužės 13 d. Lietuvos Respublikos Seimui pateikto Administracinių teisės pažeidimų kodekso pakeitimo projekto XIP-627 (buvo siūloma nustatyti transporto priemonės savininko atsakomybę). Lietuvos Respublikos Seimo Teisės departamentas išvadoje dėl šio projekto nurodė, kad tai prieštarauja esminiam atsakomybės taikymo principui viešojoje teisėje – atsakomybėn traukiamas tik tas asmuo, kuris kaltai pažeidė teisės normas. Siekiant išvengti galimų grėsmių dėl atitikties teisės principams, buvo nuspręsta parengti ANK projektą, kuriame būtų praplėstas praktikoje pasiteisinęs administracinio nurodymo institutas (nurodymas taikomas ir už pakartotinį pažeidimą, o tai gerokai sumažino nagrinėjamų bylų skaičių, skatina asmenis greitai sumokėti skirtą baudą), būtų nustatytas teisinis pagrindas automatizuotai surašyti protokolus ir numatyta galimybė įteikti (laikyti tinkamu įteikimu) procesinius dokumentus el. paštu (procesinių dokumentų, siunčiamų registruotu laišku, neįteikimas praktikoje buvo viena didžiausių problemų siekiant patraukti asmenį atsakomybėn). Visi šie pasiūlymai įgyvendinti (ANK pakeistas ir pakeitimai įsigaliojo).</p> <p>Atsižvelgiant į tai, abejotina, ar siūlymas nustatyti juridinio asmens atsakomybę būtų teisiškai pagrįstas. Manytina, kad nurodytas problemas galima būtų spręsti nustatant galimybę išieškoti transporto priemonės savininko nurodytam asmeniui paskirtą baudą iš transporto priemonės savininko (jei asmuo nesumoka baudos) ir sugriežtinant atsakomybę transporto priemonės savininkams už duomenų apie vairavusį asmenį nepateikimą.</p>	Igyvendinta iš dalies. Pastabų ir pasiūlymų nėra.
13.	<i>Nustatyti, kad Administracinių nusižengimų registre turi būti įkelti visi su administracinio nusižengimo bylos nagrinėjimu susiję dokumentai, bei imtis priemonių užtikrinti, kad šie reikalavimai būtų vykdomi.</i>	<p>Atsižvelgta. Tyrimo tvarkos aprašo 35 punkte nustatyta, kad visi pažeidimų tyrimo dokumentai (pranešimai, raštai, paaiškinimai, tarnybiniai pranešimai, Tyrimo tvarkos aprašo 17 punkte nurodytų atliktų patikrinimų duomenys ir kt.) nedelsiant įkeliami į ANR. Be to, reikalavimas visus su administracinio nusižengimo tyrimu susijusius dokumentus įkelti į ANR nustatytas Lietuvos policijos generalinio komisaro 2019 m. liepos 23 d. nurodyme Nr. 5-N-9 „Dėl elektroninių dokumentų rengimo Integruotoje baudžiamojo proceso informacinėje sistemoje ir Administracinių nusižengimų registre“. Analogiškas reikalavimas įrašytas ir Policijos departamente parengtame Administracinių nusižengimų registro duomenų tvarkymo policijos įstaigose taisyklių projekte (artimiausiu metu numatoma šias taisykles tvirtinti Lietuvos policijos generalinio komisaro įsakymu).</p> <p>Atsižvelgiant į STT pateiktą pasiūlymą, LKPT ir apskr. VPK pavesta (2020-02-14 tarnybinis pranešimas Nr. 5-PR2-492 „Dėl 2020 m. prioritetinių kuruojamos veiklos srities kryptių svarbiausiems rizikos veiksniams mažinti“) 2020 m. atliekant policijos padalinių veiklos, tiriant KET pažeidimus, užfiksuotus PFS, patikrinimus, vertinti, ar į ANR įkeliami visi su administracinio nusižengimo tyrimu susiję dokumentai. 2020 m. LKPT atliko apskr. VPK, atliekant PFS užfiksuotų KET pažeidimų tyrimus, kai atsakomybė numatyta ANK 416 str. 4, 5, 6 d., patikrinimus. Patikrinimus dėl PFS užfiksuotų KET pažeidimų tyrimo policijos įstaigose atliko ir apskr. VPK.</p>	Pasiūlymas įgyvendintas. Pastabų ir pasiūlymų nėra.
14.	<i>Įvertinti Administracinių nusižengimų registro tobulinimo galimybes, kad administracinio nusižengimo nagrinėjimo 2 metų</i>	<p>Atsižvelgta. Atkreiptinas dėmesys, kad pasiūlymas tobulinti ANR dėl STT išvadoje nurodytos problemos buvo įtrauktas į ANR tobulinimo, susijusio su automatiniu protokolo surašymu, darbus. 2020 m. sausio 22 d. LKPT el. paštu ittpagalba@vrm.lt pakartotinai atkreipė Informatikos ir ryšių departamento specialistų dėmesį dėl šio ANR funkcionalumo tobulinimo. ANR šiuo metu dar nepatobulintas.</p>	Pasiūlymas įgyvendintas. Pastabų ir pasiūlymų nėra.

	<i>laikotarpiu būtų galima priimti procesinius sprendimus, taip pat būtų galima atlikti paiešką pagal juridinio ir fizinio asmens kodą.</i>		
15.	<i>Svarstyti kitose ES valstybėse narėse įregistruotų transporto priemonių greičio viršijimo atvejų nagrinėjimo tobulinimą, pavyzdžiui, galimybę pakeisti pranešimo siuntimo būdą: ne tik registruotu laišku, bet ir elektroniniu paštu tais atvejais, kai el. pašto adresas paskelbtas viešai.</i>	<p>Atsižvelgta. Kaip paminėta STT išvadoje, 2015 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2015/413, kuria sudaromos palankesnės sąlygos keistis informacija tarpvalstybiu lygmeniu apie kelių eismo saugumo taisyklių pažeidimus, 5 straipsnyje nurodyta, kad pažeidimo vietos valstybė narė nusprendžia, ar reikia inicijuoti tolesnes procedūras dėl kelių eismo saugumo taisyklių pažeidimų. Pažymėtina, kad valstybės narės, priimdamos sprendimą dėl reikalingumo inicijuoti tolesnes pažeidimo tyrimo procedūras, paprastai atsižvelgia ir į tyrimo ekonomiškumo principus (pvz., už ANK 416 straipsnio 2 dalies pažeidimą (greičio viršijimas iki 20 km/val.) surašomas administracinis nurodymas ir siūloma sumokėti 6 eurų baudą). Atsižvelgiant į STT išvadą, nuspręsta tyrimą pradėti dėl visų PFS užfiksuotų pažeidimų, kurie padaryti su kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje įregistruota transporto priemone.</p> <p>ANK 573 straipsnyje nurodyti procesinių dokumentų įteikimo administracinio nusižengimo teisenoje dalyvaujantiems asmenims būdai. Atsižvelgdami į STT pasiūlymą siųsti procesinius dokumentus elektroniniu paštu, kai el. pašto adresas paskelbtas viešai, Tyrimo tvarkos aprašo 21 punkte nustatėme, kad siunčiant pranešimą dėl pažeidimų, padarytų su kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse registruotomis transporto priemonėmis, kai transporto priemonė priklauso juridiniam asmeniui, pranešimas gali būti siunčiamas juridinio asmens internetiniame tinklalapyje viešai paskelbtu elektroninio pašto adresu, tačiau toks pranešimas nelaikomas įteiktu ANK 573 straipsnyje nustatyta tvarka ir teisinių pasekmių nesukelia. Šiuo būdu išsiuntus pranešimą ir ilgiau kaip dvidešimt kalendorinių dienų nesulaukus atsakymo, pranešimas siunčiamas ANK 573 straipsnyje nustatyta tvarka.</p>	<p>Pasiūlymas įgyvendintas. Pastabų ir pasiūlymų nėra.</p>